

Hybride aanpak op het Witlofplatform

Ook de bijeenkomsten van het witlofplatform ontkomen niet aan aanpassingen aan Corona omstandigheden. De bijeenkomst begin oktober bestond uit een buiten en een binnenprogramma dat dubbel werd uitgevoerd. Daarnaast waren er deelnemers die via zoom het lezingengedeelte konden bijwonen. Al met al is met deze opzet toch nog een goed bereik gerealiseerd.

Systeem

Meer en meer wordt duidelijk dat de teelt en de trek van witlof staat voor een nieuwe manier van telen. Telen vanuit een systeembenadering waarbij weerbaarheid en vitaliteit van de plant en de wortel centraal staan. Onderdeel van het systeem zijn groene middelen. Dat kunnen zowel plantversterkers, biostimulanten als gewasbeschermingsmiddelen zijn. Op het witlofplatform waren demovelden te zien met Amistar Top, Serenade en Carpoès. Met name deze laatste twee zijn de biostimulanten die niet als een op zichzelf staande behandeling kunnen worden gezien.

Strategische keuze

Wouter ten Brinke, leverancier van Carpoès, maakte duidelijk dat de inzet van biostimulanten een strategische keuze is. De start van een teelt is de keuze van het perceel. Ten Brinke confronteerde de toehoorders met de vraag of er een grondmonster vooraf aan iedere teelt werd genomen. Dat was niet het geval en eigenlijk vreemd omdat de uitgangspositie voor een succesvolle teelt afhankelijk is van de bodem toestand. En bij de inzet van middelen van natuurlijke oorsprong is het belang nog groter. Veel van deze middelen zijn gebaat bij organische stof. Of voor hechting of voor vermeerdering. Inzicht in de effectieve organische stof is daarvoor noodzakelijk. Daarmee maakte Ten Brinke de stap naar organische meststoffen. Ook daar is het van belang om te weten wat een meststof doet voor de organische stof. Drijfmest voegt niets toe aan de effectieve organische stof maar Groencompost en GFT-compost leveren veel meer effectieve organische stof. Op de bemonsteringsuitslagen staat de effectieve organische stof als EOS vermeld. In drijfmest zit weinig EOS, afhankelijk van de soort mest variërend van enkele tot 33 kilo per kilo fosfaat. Groencompost bevat 161 kg EOS per kilo fosfaat en GFT-compost maar liefst 218 kilo EOS per kilo fosfaat.

Experimenteren

Een ander aspect dat telt bij biostimulanten is dat niet altijd een werking zichtbaar is. Mark Ermers van Bayer benadrukte in zijn toelichting van Sere-

Carpoès

Carpoès is een biostimulant op basis van *Trichoderma harzianum* stam B97. De werking van Carpoès berust volgens de fabrikant op een efficiëntere nutriëntenopname en versterking van het wortelstelsel. De plant wordt daardoor weerbaarder tegen abiotische stress. Met name bij de start van de teelt als de witlofplantjes kwetsbaar zijn, is dit een groot voordeel. Het middel is inmiddels op de inputlijst van SKAL geplaatst.

nade dat het gaat om een keuze voor een systeem dat zeker effectief is maar niet alle jaren het zelfde effect heeft. En het effect is niet altijd zichtbaar. Belangrijke boodschap is dat biostimulanten in de toekomst onderdeel zijn van teeltmaatregelen. Het is raadzaam om daar op het eigen bedrijf nu al mee te experimenteren.

Op het witlofplatform is dat op opgepakt. Met ondersteuning van de Witcop is een demoproef aangelegd om de werking van biostimulanten te toetsen. Op een grote hoeveelheid percelen is met name Carpoès toegepast. Tijdens de rondgang was er aan gewasstand niet zo veel te zien en slechts een beperkt verschil in de pennen. Maar vitaliteit zit vooral in de pen en die komt er uit in de trek. In de loop van de winter worden de behandelde pennen in de trek gemonitord. Op de bijeenkomst van het witlofplatform in maart zullen het grootste deel van de resultaten bekend zijn.

Stammen en soorten

Mark Ermers van Bayer gaf een verhelderend inzicht in de positie van plantversterkers. Daarbij baseerde hij zijn verhaal op Serenade. Serenade is een bacillussoort van natuurlijke oorsprong. Maar bacillussoorten zijn weliswaar familie maar kunnen heel ver van elkaar af staan. Ermers trok de vergelijking van bacillus als soort met het soort van de hondachtigen in het Latijn Canis. Zowel een Jakhals als een Chihuahua horen tot hetzelfde soort maar hebben een totaal andere gebruiksaanwijzing. Voor Bacillus geldt het zelfde: ze zijn niet te vergelijken en onderling niet uitwisselbaar. De specifieke stam van de *Bacillus amyloliquefaciens* de Stam QST 713 zorgt voor de werking van Serenade ook de stam is van belang. Een Pekinees is geen Husky. De inzet van biostimulanten vraagt dan ook de nodige expertise en achtergrondkennis van de gebruiker. Serenade is meer dan een biostimulant. Serenade heeft ook een werking als contactfungicide en contactbactericide. Deze werking is getoetst en Serenade heeft een toelating van het CTGB.

Steven Dorresteyn van Syngenta liet zien dat de toekomst niet eenzijdig is. Plantengroei leunt op een hybride benadering waarbij zowel biologische middelen en synthetische middelen zorgen voor optimale plantengroei. Deze hebben net zo goed een werking ter stimulering van weerbaarheid als van bestrijding van belagers. Het is vooral zaak om strategisch te denken en bij al voor aanvang van de teelt na te denken over welke maatregelen mogelijk zijn en in welke omstandigheden noodzakelijk. Het vakmanschap van de teler is meer dan ooit noodzakelijk blijkt uit de bijeenkomst van het witlofplatform.